

การศึกษาปัญหาการบริหารจัดการตลาดกลางเทศบาลตำบลมะขามเมืองใหม่
อำเภอมะขาม จังหวัดจันทบุรี

มานพ ธรรมเจริญ

ปัญหาพิเศษนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการจัดการภาครัฐและภาคเอกชน

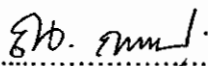
วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา

พฤษภาคม 2555

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยบูรพา

คณะกรรมการอาจารย์ที่ปรึกษาปัญหาพิเศษทางการจัดการภาครัฐและภาคเอกชน
และคณะกรรมการควบคุมมาตรฐานวิชาปัญหาพิเศษทางการจัดการภาครัฐและภาคเอกชน
ได้พิจารณาปัญหาพิเศษของ มานพ ธรรมเจริญ ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการ
ศึกษาตามหลักสูตรปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการภาครัฐและ
ภาคเอกชน ของมหาวิทยาลัยบูรพาได้

อาจารย์ที่ปรึกษาปัญหาพิเศษทางการจัดการภาครัฐและภาคเอกชน

(ดร.ณูกานดา กิตติสุภวัฒนา)

คณะกรรมการควบคุมมาตรฐานวิชาปัญหาพิเศษทางการจัดการภาครัฐและภาคเอกชน

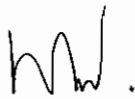
ประธานกรรมการ

(รองศาสตราจารย์อัมชา ก.บัวเกษร)

กรรมการ

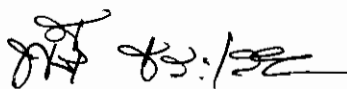
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พนัญ ธารเสนา)

กรรมการและเลขานุการ

(ดร.พงษ์เสฐียร เหลืองอลงกต)

วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจอนุมัติให้รับปัญหาพิเศษฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
หลักสูตรปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการภาครัฐและภาคเอกชน ของ
มหาวิทยาลัยบูรพา

คณบดีวิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พนัญ ธารเสนา)

วันที่...๒๖...เดือน...พฤษภาคม...พ.ศ.๒๕๕๕

ประกาศคุณูปการ

ปัญหาพิเศษฉบับนี้สำเร็จลงด้วยดี เนื่องจากผู้วิจัยได้รับความช่วยเหลืออนุเคราะห์ และคำปรึกษาอย่างดี จาก ดร.พงษ์เสถียร เหลืองอลงกต, ดร.ณุกานดา กิตติสุภวัฒนา และอาจารย์ลือชัย วงษ์ทอง อาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาอิสระ ได้ให้คำแนะนำและตรวจแก้ไขปัญหาพิเศษฉบับนี้จนสำเร็จอย่างสมบูรณ์ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณอย่างสูงในการตรวจแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความเอาใจใส่อย่างยิ่ง ผู้ศึกษารู้อีกซึ่งในความกรุณาของท่าน

ขอกราบขอบคุณผู้บริหารของเทศบาลตำบลมะขามเมืองใหม่ คณะกรรมการบริหารตลาดกลาง สมาชิกสภาเทศบาลและเจ้าหน้าที่ของเทศบาลตำบลมะขามเมืองใหม่ทุกท่านที่คอยให้ความช่วยเหลือทุกอย่างในระหว่างการทำปัญหาพิเศษ รวมทั้งคำแนะนำ ตลอดจนกำลังใจที่ดีที่มีให้กับผู้วิจัยเสมอมา

มานพ ธรรมเจริญ

ชื่อปัญหาพิเศษ การศึกษาปัญหาการบริหารจัดการตลาดกลางเทศบาลตำบลมะขามเมืองใหม่
อำเภอมะขาม จังหวัดจันทบุรี

ผู้เขียนปัญหาพิเศษ มานพ ธรรมเจริญ

สาขาวิชา รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต (การจัดการภาครัฐและภาคเอกชน)

ปีการศึกษา 2555

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่อง “การศึกษาปัญหาการบริหารจัดการเทศบาลตำบลมะขามเมืองใหม่ อำเภอ
มะขาม จังหวัดจันทบุรี” ครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัญหาและแนวทางในการแก้ไขปัญหาใน
การบริหารจัดการตลาดกลางเทศบาลตำบลมะขามเมืองใหม่ อำเภอมะขาม จังหวัดจันทบุรี ผู้ให้
ข้อมูลสำคัญ จำนวน 24 คน คือ คณะกรรมการบริหารตลาดกลาง จำนวน 13 คน ผู้บริหารเทศบาล
จำนวน 4 คน และ สมาชิกสภาเทศบาล จำนวน 7 คน

ปัญหาการบริหารจัดการเทศบาลตำบลมะขามเมืองใหม่ พบว่า ด้านการวางแผนไม่มี
การกำหนดขั้นตอนการปฏิบัติของผู้ที่เกี่ยวข้องยังไม่ชัดเจน ไม่มีการแยก ตลาดสด ตลาดนัดชุมชน
และตลาดผลไม้ออกจากกัน ไม่มีการแข่งขันนโยบายให้ผู้ปฏิบัติรับรู้ ด้านการจัดส่วนราชการหรือองค์กร
การจัดโครงสร้างไม่เป็นสัดส่วนที่ชัดเจนทางเข้าตลาดคับแคบ สถานที่จอดรถไม่เป็นสัดส่วน
ทัศนียภาพยังไม่สวยงาม ห้องน้ำไม่เพียงพอ ยังมีปัญหาการจราจร ปัญหาความปลอดภัยในชีวิตและ
ทรัพย์สินขาดเวรยามที่รับผิดชอบโดยตรง การขอใช้ที่ดินสาธารณะประโยชน์ยังไม่สมบูรณ์ถูกต้อง
ด้านการจัดหาบุคคลและเจ้าหน้าที่มาปฏิบัติงาน ขาดบุคลากรที่สามารถบริหารจัดการเชิงพาณิชย์
บุคลากรที่มีไม่มีความมุ่งมั่นในการทำงานที่รับผิดชอบ การแบ่งงานมอบหมายงานไม่ชัดเจน ด้าน
วิธีการอำนวยความสะดวก รวมทั้งการควบคุมงานและนิเทศงาน อำนาจหน้าที่คณะกรรมการตลาดกลาง
ยังไม่ชัดเจน องค์ประกอบยังไม่ครอบคลุมทุกภาคส่วน คณะกรรมการไม่มีอิสระในการบริหารงาน
รวมทั้งอำนาจในการตัดสินใจ คณะกรรมการบริหารตลาดกลางไม่เป็นเอกภาพ ไม่กล้าตัดสินใจ
ไม่ไปสัมผัสรับรู้ปัญหาด้วยตนเอง ด้านความร่วมมือประสานงาน ภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาชน
ยังไม่ชัดเจน ขาดหลักเกณฑ์ในการประสานความร่วมมือ ด้านการรายงานผลการปฏิบัติงาน ตลอด
รวมถึงการประชาสัมพันธ์ ยังไม่ชัดเจนไม่มีการกำหนดกลุ่มเป้าหมาย ขาดบุคลากรที่มีประสิทธิภาพ
ด้านประชาสัมพันธ์ สื่อที่ใช้ไม่น่าสนใจ ไม่มีจุดเด่น ไม่มีความต่อเนื่อง ด้านงบประมาณเทศบาลมี
จำกัดต้องนำไปพัฒนาด้านต่าง ๆ หลายด้านตามอำนาจหน้าที่ คณะกรรมการบริหารตลาดกลางไม่มี
งบประมาณเป็นของตนเอง ไม่มีวัสดุอุปกรณ์ที่จำเป็นต้องใช้ในตลาดกลางเป็นการเฉพาะ

แนวทางการแก้ไขปัญหา ด้านการวางแผนควรรับข้อมูล ข้อเท็จจริง สถานการณ์ปัจจุบันของตลาดกลางข้อเสนอแนะของคณะกรรมการตลาดกลาง เพื่อนำมาประกอบการพิจารณาออกเป็นนโยบายให้ผู้ประกอบการมีส่วนร่วมในการวางแผน ด้านการจัดส่วนราชการหรือองค์กร ควรจัดโครงสร้างองค์กรให้เป็นสัดส่วน มีพนักงานดูแลรับผิดชอบโดยตรง ควรปรับปรุงทัศนียภาพเพิ่มมาตรการดูแลรักษาความปลอดภัยอำนวยความสะดวกผู้มาใช้บริการตลาด ปรับปรุงห้องน้ำให้น่าใช้บริการ ด้านการจัดหาบุคคลและเจ้าหน้าที่มาปฏิบัติงาน ควรจัดหาผู้จัดการตลาดกลางที่มีความสามารถและประสบการณ์ มีสถานที่ทำงาน ส่งเสริมให้เป็นมืออาชีพ และติดตามประเมินผลการทำงานอย่างต่อเนื่อง ด้านวิธีการอำนวยความสะดวก รวมทั้งการควบคุมงานและนิเทศงาน กำหนดให้คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ให้ชัดเจน และมาจากทุกภาคส่วน มีอิสระในการบริหารงานและการตัดสินใจ กำหนดงบประมาณให้ชัดเจน การมอบให้เอกชนดำเนินการตลาดนัดควรมีเงื่อนไขการรักษาความสะอาดให้ชัดเจน ด้านความร่วมมือประสานงาน ควรจัดให้มีระเบียบและแนวทางปฏิบัติ ในการประสานงานความร่วมมือที่ชัดเจนและมีบุคลากรที่มีหน้าที่รับผิดชอบเป็นผู้ประสานงานโดยตรง ด้านการรายงานผลการปฏิบัติงาน ตลอดจนถึงการประชาสัมพันธ์ ควรมีรูปแบบการรายงานผล และประชาสัมพันธ์ที่ชัดเจน ปรับปรุงศูนย์ประชาสัมพันธ์จัดงานเทศกาลหรือกิจกรรมในตลาดอย่างต่อเนื่อง ส่งเสริมให้บุคลากรไปอบรมเพิ่มพูนความรู้ด้านประชาสัมพันธ์ ด้านการงบประมาณ ควรจัดงบประมาณอย่างเพียงพอ และขอรับการสนับสนุนงบประมาณจากหน่วยงานอื่น และมีการจัดหารายได้เป็นของตนเอง จัดหาวัสดุที่ใช้ในตลาดให้เพียงพอสามารถนำมาใช้งานได้ทันที ปัญหาและข้อเสนอแนะด้านอื่น ๆ ควรปรับปรุงให้มีสถานที่พักผ่อน สนามเด็กเล่น ศูนย์ไอทีอป สถานที่ประชุมหรืออบรมอาชีพ

Topic Management Problems of Central Market of Makham Mueang Mai Municipality, Makham District, Chanthaburi Province.

Researcher Manop Thamcharean

Program Master of Public Administration (Public and Private Management)

Academic Year 2012

Abstract

The purposes of this research were to study the problems and approaches to solve the problems management of the Central market at Makham Mueang Mai Municipality. The sample included 24 people consisting of 13 members of the central market executive committee, 4 people from the central market administration committee and 7 members of the municipal council.

The results were as follows: In term of planning, there were no defined procedures involved; no separation of fresh market, community market and fruit market from each other; and anyone could be involved in policy. In terms of organization, the structure was not clear; the entrance is too narrow; parking is not adequate; the scenery is not attractive; there are not enough toilets; there is traffic congestion; there are problems of safety of life and property; there is a lack of responsible guards; and the land use application for public use is also invalid. In terms of staffing, there is a lack of commercial management; the staff were not committed to working responsibly; and work assignment is not clear. In terms of directing (including control and supervision), the authority of the central market committee is unclear; the management structure does not cover all sectors; there are no independents in the management and decision-making power of the central market committee; there is a lack of unity in the central market committee; the committee is indecisive; and the committee is unable to recognize problems on their own. In terms of coordination and participation, divisions between government, the public and private sectors are not clear; and there is no basis for cooperation. In terms of reporting and public relations, there is unclarity; there are no defined targets; there is a lack of experienced personnel; the media is not interested; there is no highlight, and no continuity. In terms of budgeting, the Municipality has a limited budget; the committee has no budget of its own; and no required specific equipment.

Approaches to solving the problems were as follows. In terms of planning, information and facts about the current situation of the central market should be available from the central market committee when considering policy; entrepreneurs should participate in planning. In terms of organization, it should be proportional to the structure of the organization; there should be directly responsible staff; the scenery should be improved; security needs to be enhanced; customers should receive a higher level of convenience; and the toilets should be renovated. In terms of staffing, there should be a market manager with ability and experience; a professional workplace attitude needs to be fostered in market managers; and continuous performance monitoring is necessary. In terms of directing, include control and supervision, the authority and function of market committee should be clearly determined for all sectors; an independent agency in administration and decision-making is necessary; a clear budget must be set; and administration of the private section should emphasize cleanliness. In terms of coordination and participation, there should be clear regulations and guidelines to coordinate and cooperate and there should be directly responsible staff to coordinate. In terms of reporting and public relations, there should be report forms and clear public relations; an information update center is required, festivals and events in the market need to be held regularly; and encourage personnel to update their knowledge of public relations. In terms of budgeting, the set budget should be sufficient and financial support obtained from other agencies; the market committee should have its own revenue; and adequate supply of materials used in the market be immediately available for use. In terms of other aspects, an improved and reconstructed rest area, playground, OTOP center, and meeting place or vocation training centre be provided.

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ฉ
สารบัญ	๗
สารบัญตาราง	ฉ
สารบัญภาพ	ฉ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์การวิจัย	3
ขอบเขตการวิจัย.....	3
นิยามศัพท์เฉพาะ	4
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	4
2 แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	5
แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับการปกครองท้องถิ่น	5
แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับการกระจายอำนาจ	20
แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับนโยบายสาธารณะและการนำนโยบายไปปฏิบัติ.....	22
แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารจัดการ	43
แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับการมีส่วนร่วม	48
แนวคิดเกี่ยวกับตลาดกลางสินค้าการเกษตร	50
ตลาดกลางเทศบาลตำบลมะขามเมืองใหม่	52
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	59
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	63

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
3 วิธีดำเนินการวิจัย	65
วิธีวิจัย	65
ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ	66
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล	66
การเก็บรวบรวมข้อมูล	67
ระยะเวลาในการเก็บข้อมูล	67
การวิเคราะห์ข้อมูล	67
4 ผลการวิจัย	68
ตอนที่ 1 ปัญหาการบริหารจัดการตลาดกลางของเทศบาลตำบลมะขามเมืองใหม่ และแนวทางการแก้ไขปัญหาและข้อเสนอแนะของคณะกรรมการบริหาร ตลาดกลาง	68
ตอนที่ 2 ปัญหาการบริหารจัดการตลาดกลางของเทศบาลตำบลมะขามเมืองใหม่ และแนวทางการแก้ไขปัญหาและข้อเสนอแนะของผู้บริหารเทศบาล	80
ตอนที่ 3 ปัญหาการบริหารจัดการตลาดกลางของเทศบาลตำบลมะขามเมืองใหม่ และแนวทางการแก้ไขปัญหาและข้อเสนอแนะของสมาชิกสภาเทศบาล ตำบลมะขามเมืองใหม่	90
5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	116
สรุปผลการวิจัย	116
อภิปรายผล	122
ข้อเสนอแนะ	125
บรรณานุกรม	127

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
ภาคผนวก	131
ประวัติย่อของผู้เขียนปัญหาพิเศษ	136

มหาวิทยาลัยบูรพา
Burapha University

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 ปัญหาการบริหารจัดการตลาดกลางเทศบาลตำบลมะขามเมืองใหม่ อำเภอมะขาม จังหวัดจันทบุรี	101

มหาวิทยาลัยบูรพา
Burapha University

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1	ตัวแบบการนำนโยบายไปปฏิบัติที่ชี้ชัดหลักเหตุผล..... 30
2	ตัวแบบการนำนโยบายไปปฏิบัติที่เน้นด้านการจัดการ 31
3	ตัวแบบการนำนโยบายไปปฏิบัติที่เน้นด้านการพัฒนาองค์กร 32
4	ตัวแบบการนำนโยบายไปปฏิบัติที่เน้นด้านกระบวนการของระบบราชการ 33
5	ตัวแบบการนำนโยบายไปปฏิบัติที่เน้นด้านการเมือง..... 34
6	ตัวแบบการนำนโยบายไปปฏิบัติแบบทั่วไป..... 35
7	กรอบแนวคิดในการวิจัย 64